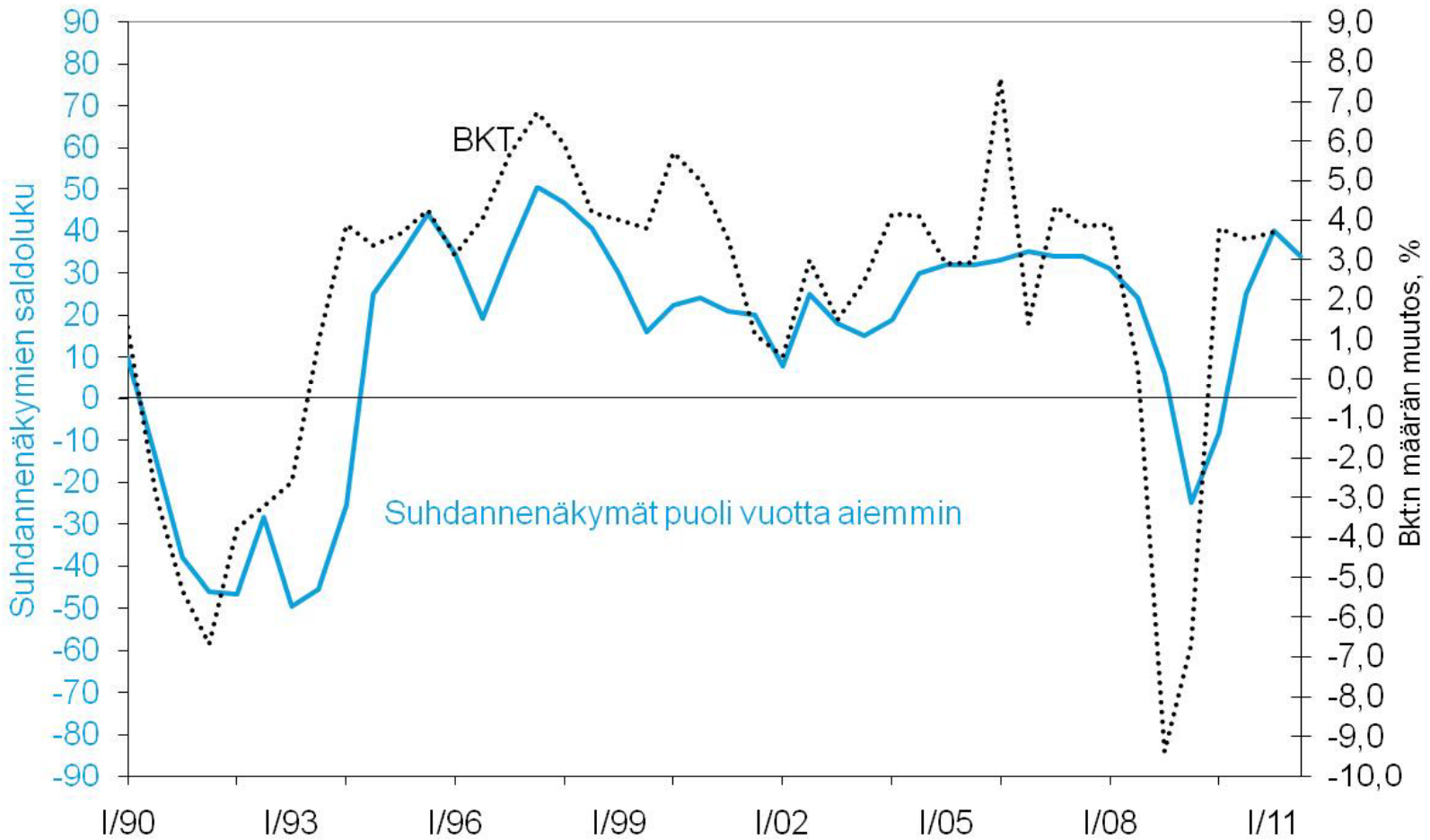

Pk-yrity sbarometri syksy 2011

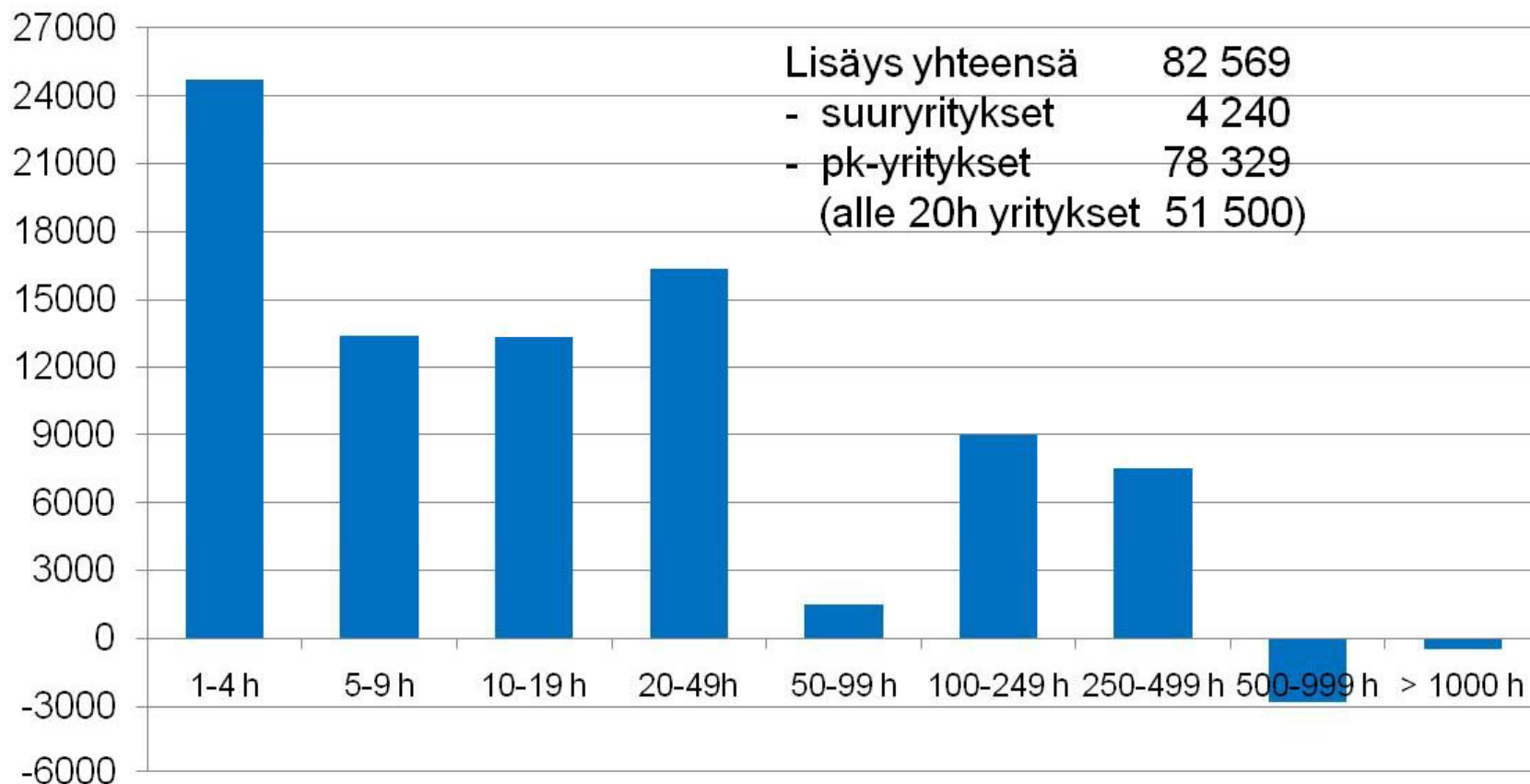
**Suomen Yrittäjät
Finnvera Oyj
Työ- ja elinkeinoministeriö**

Pk-yritysbarometrin ennustekyky, bkt

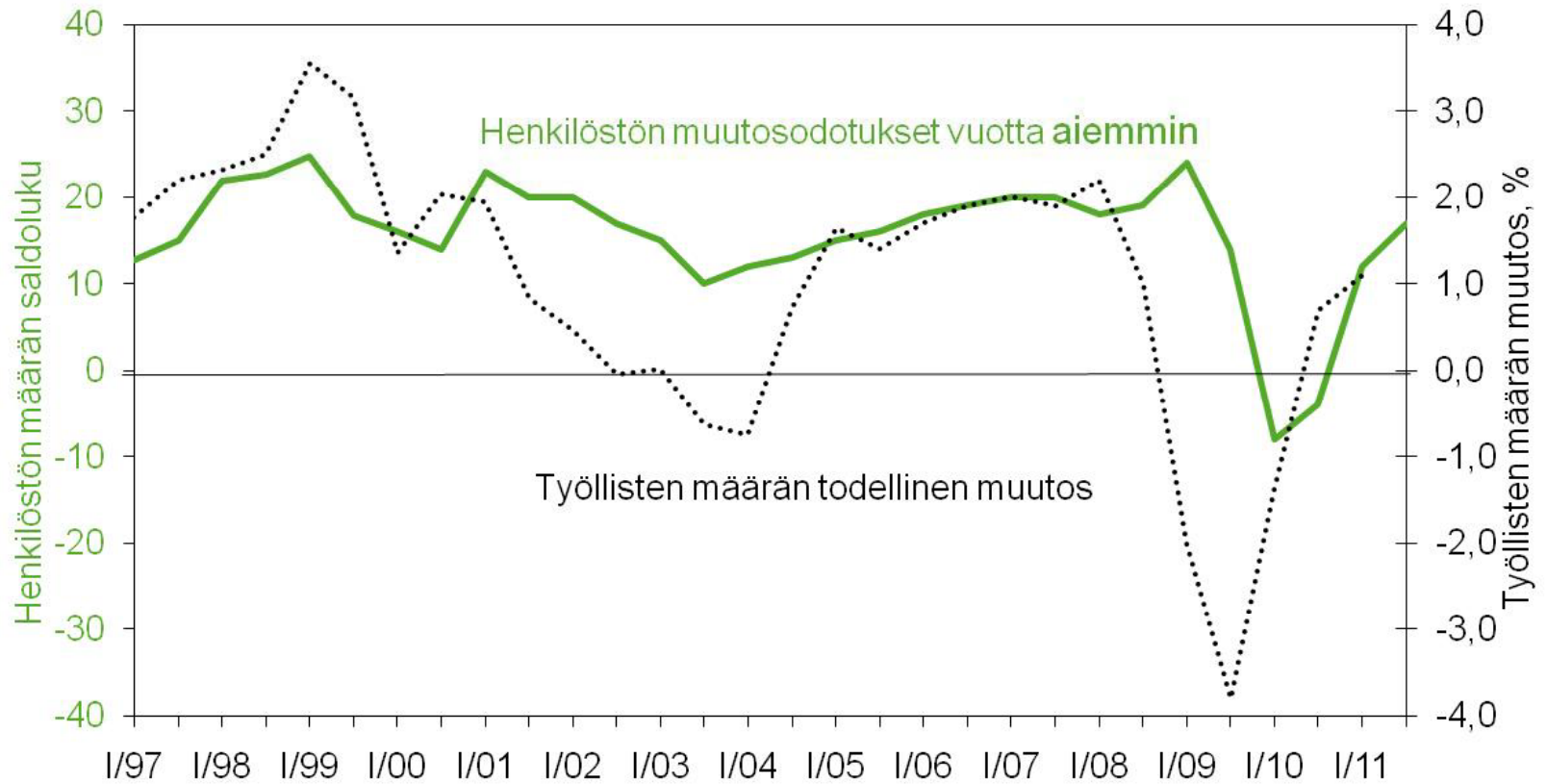
Lähteet: Tilastokeskus ja Pk-yritysbarometri, syksy 2011

Yritysten henkilöstömäärän muutos 2001-2009 yritysten kokoluokittain, henkilöä

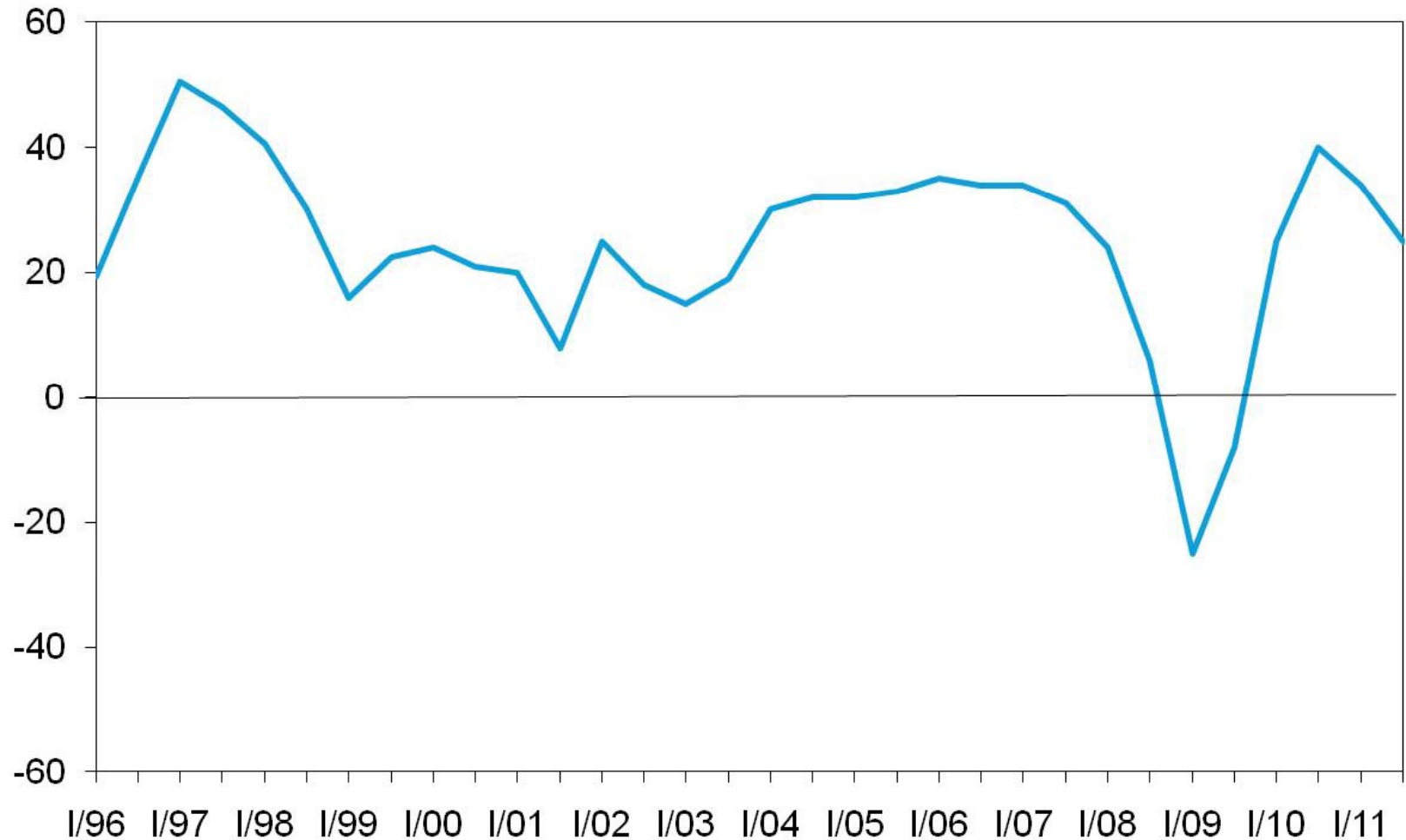
Lähde: Tilastokeskus. Henkilömäärät muunnettu kokopäiväisiksi työpaikoiksi, pl. Maa- ja metsätalous

Pk-yritysbarometrin ennustekyky, työllisyys

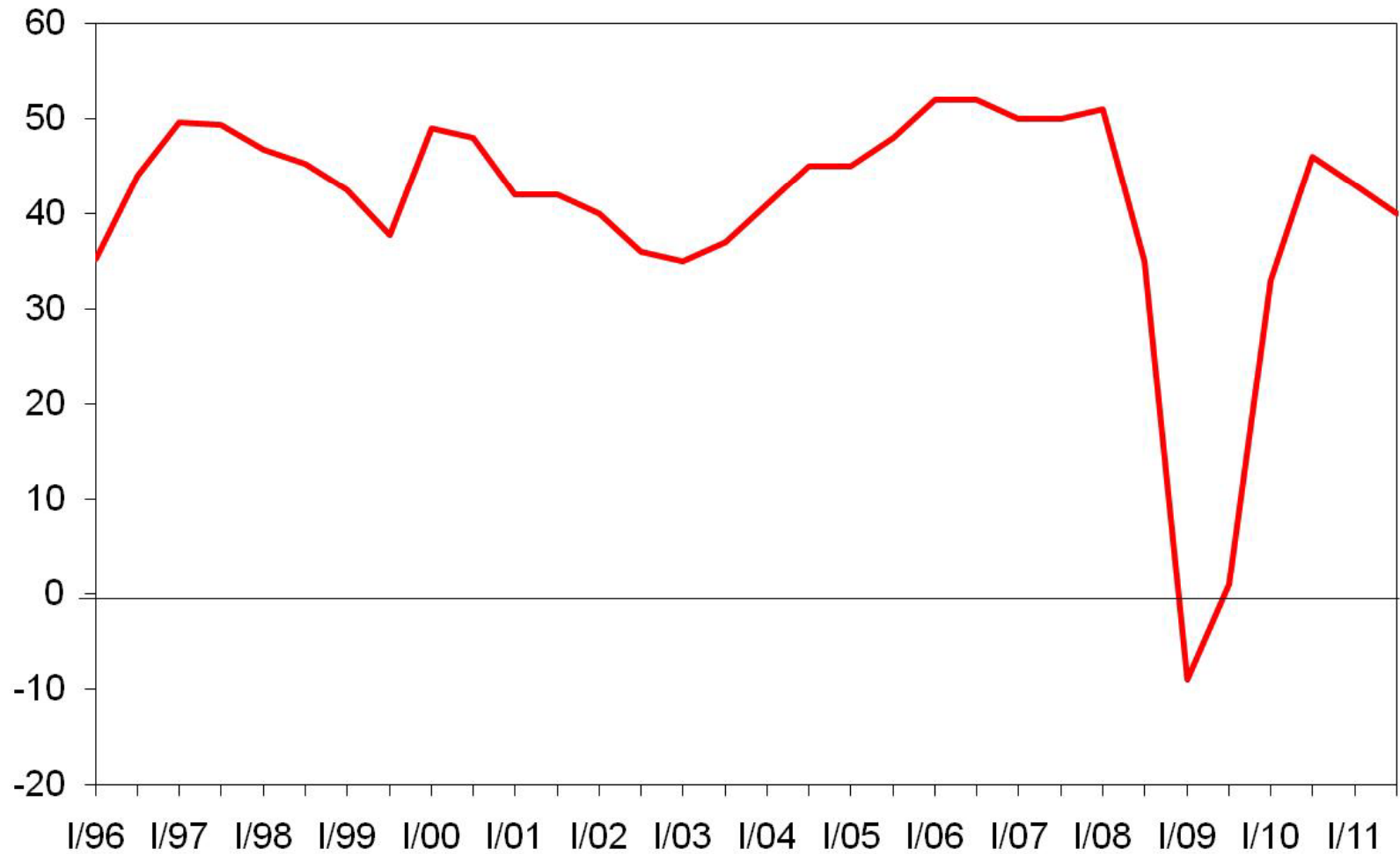
Lähteet: Tilastokeskus ja Pk-yritysbarometri, syksy 2011

Suhdannenäkymät. saldoluku

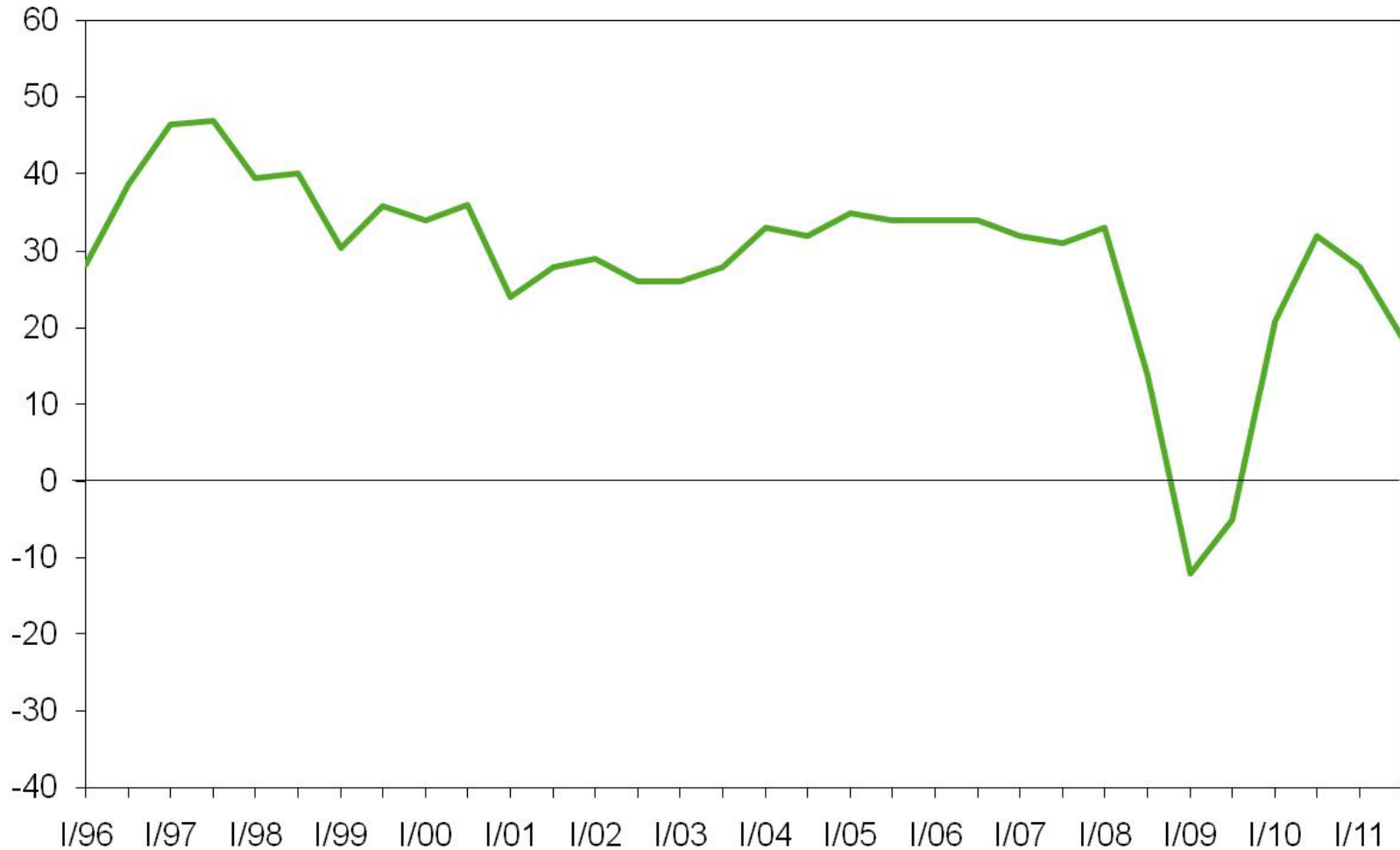
Lähde: Pk-yrittäjäbarometri, syyskuu 2011

Liikevaihdon muutosodotukset, saldoluku

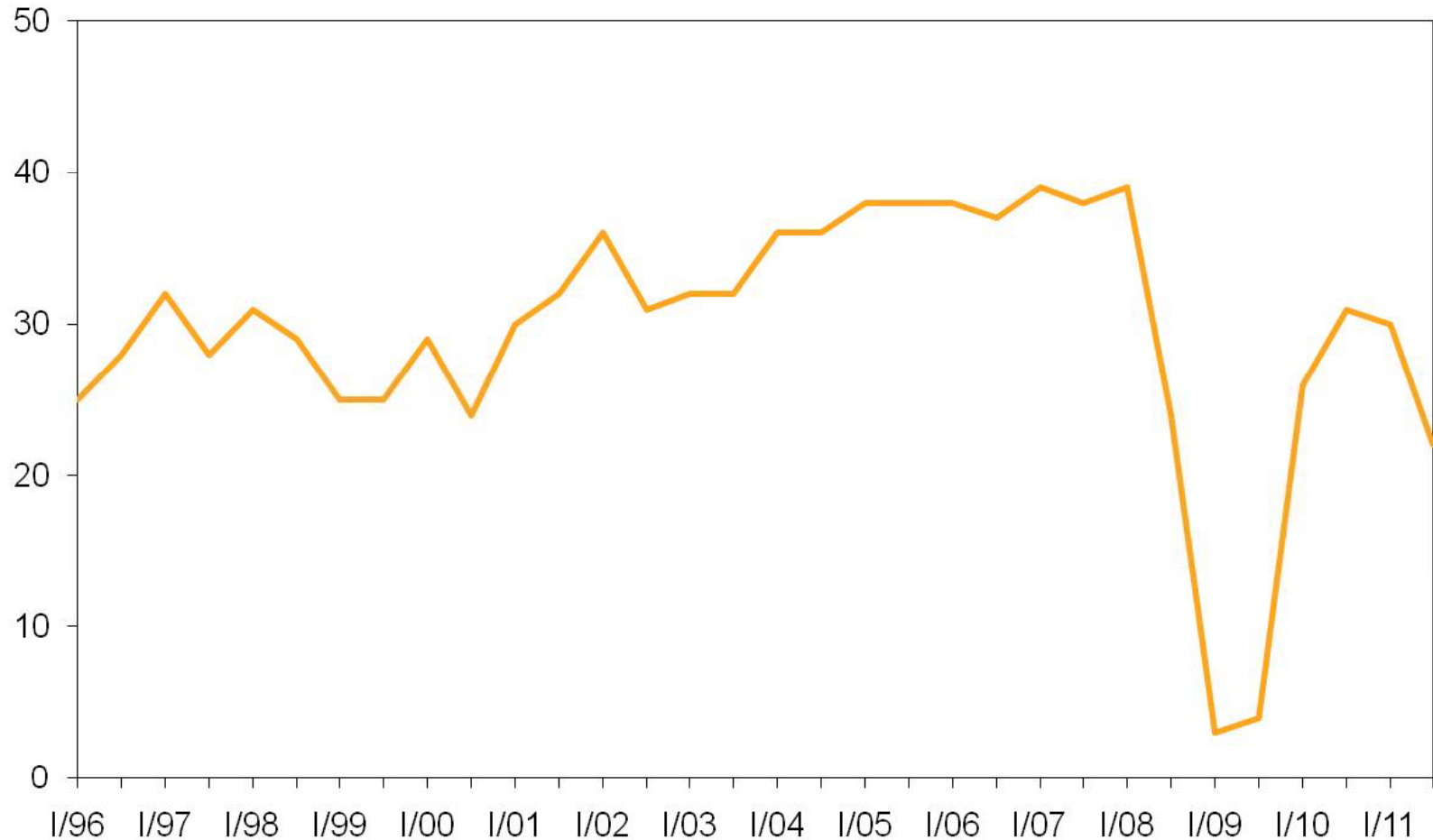
Lähde: Pk-yritysbarometri, syksy 2011

Kannattavuuden muutosodotukset, saldoluku

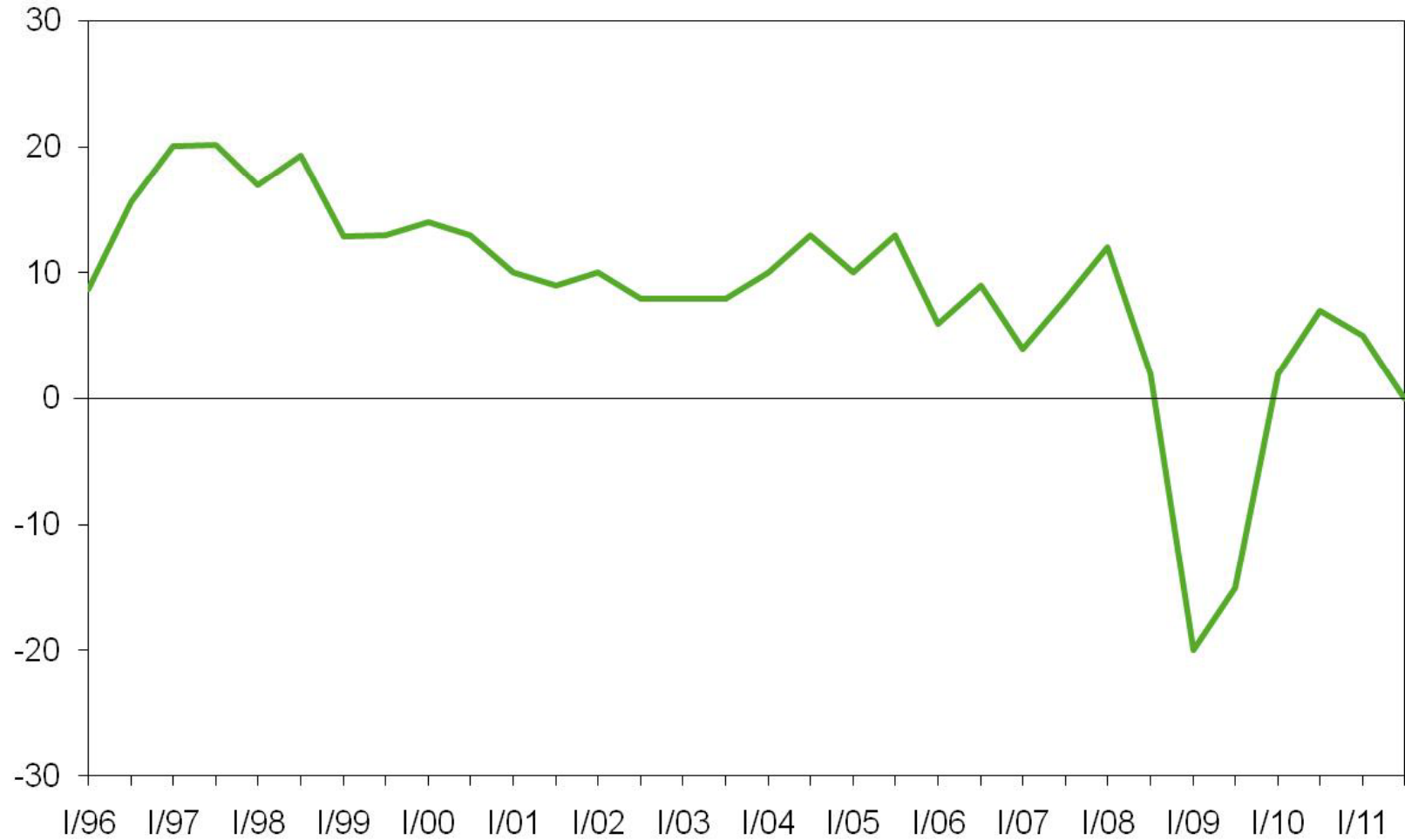
Lähde: Pk-yritysbarometri, syksy 2011

Vakavaraisuuden muutosodotukset, saldoluku

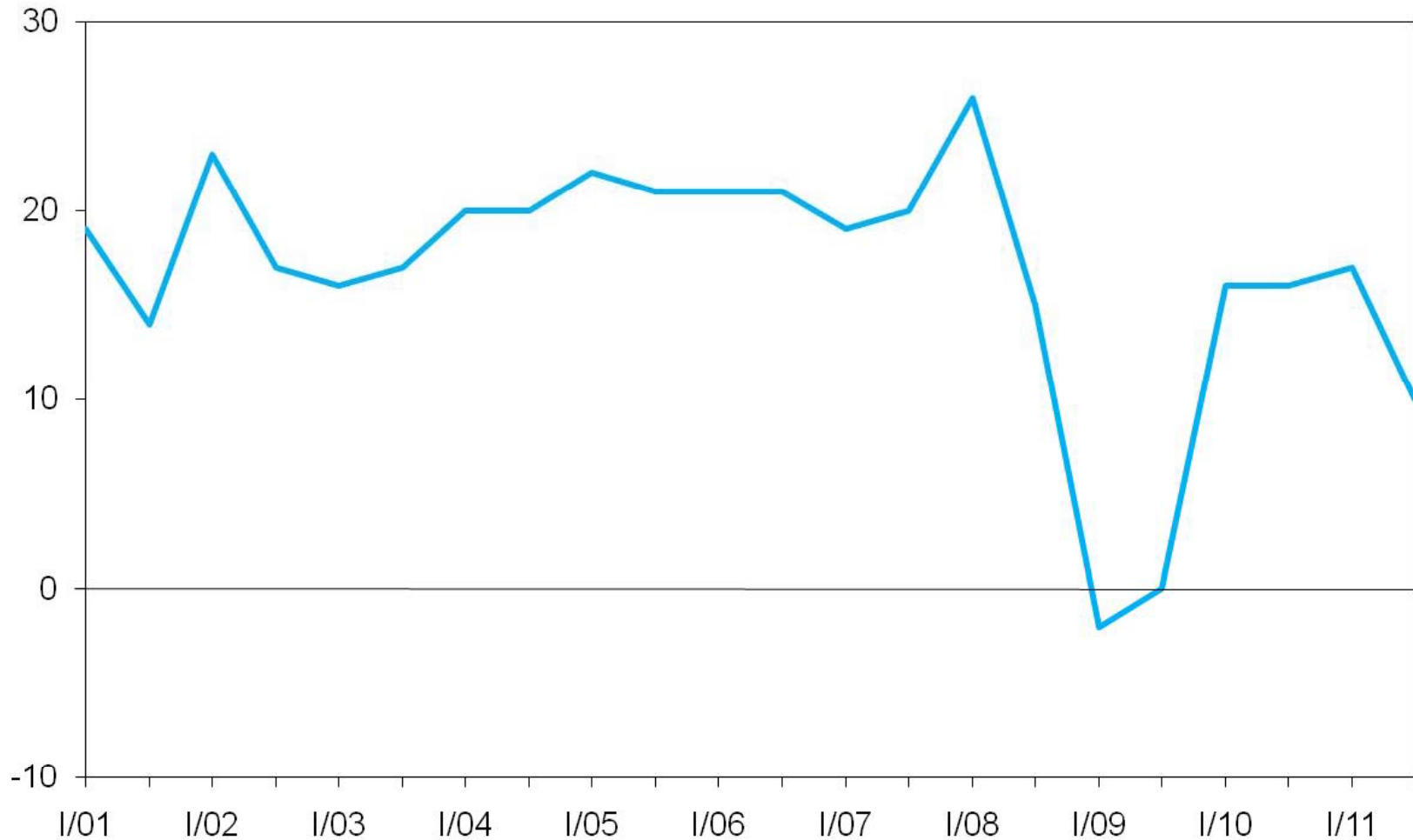
Lähde: Pk-yritysbarometri, syksy 2011

Investointien arvon muutosodotukset, saldoluku

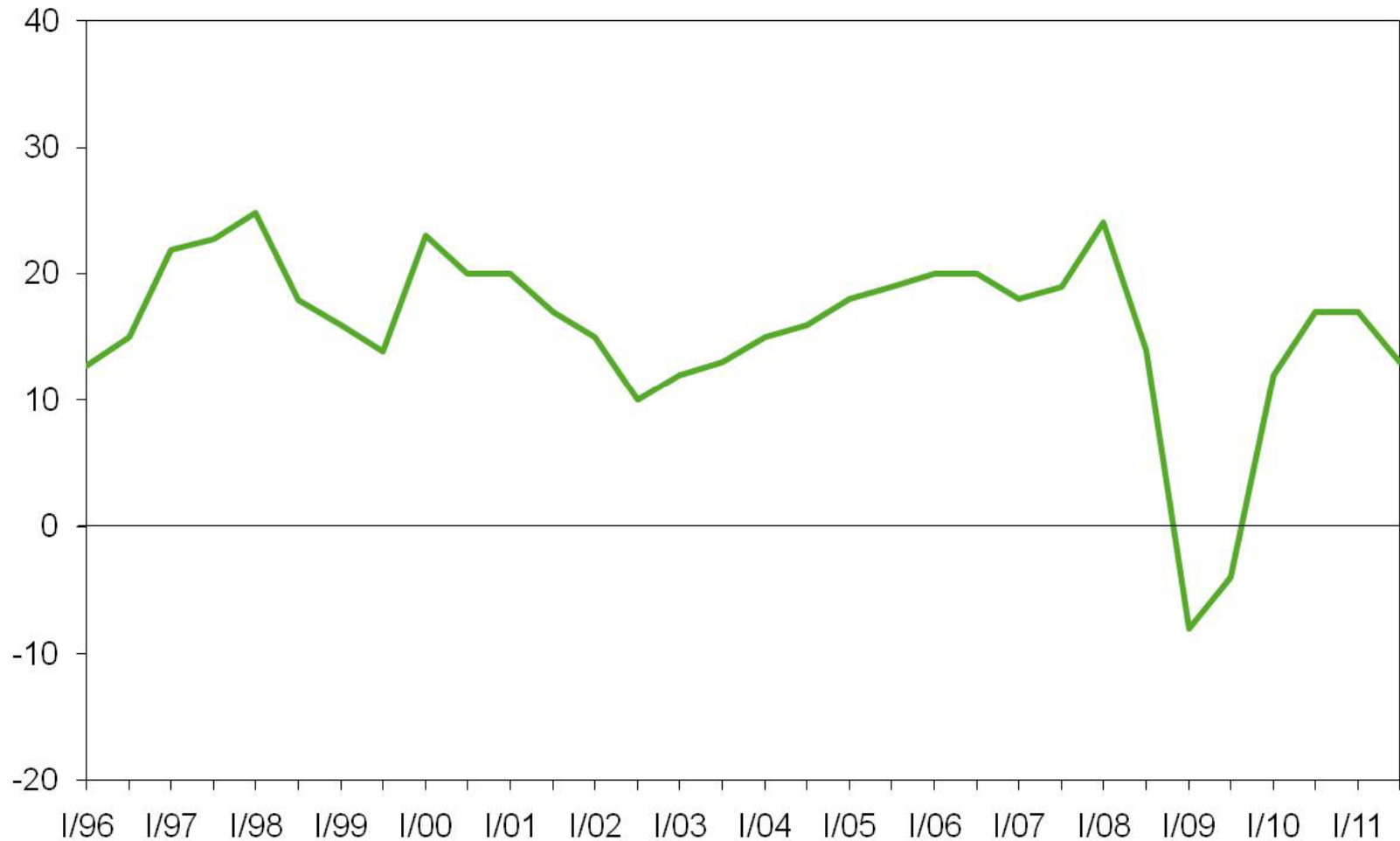
Lähde: Pk-yrittäjäbarometri, syyskuu 2011

Tuotekehityksen muutosodotukset, saldoluku

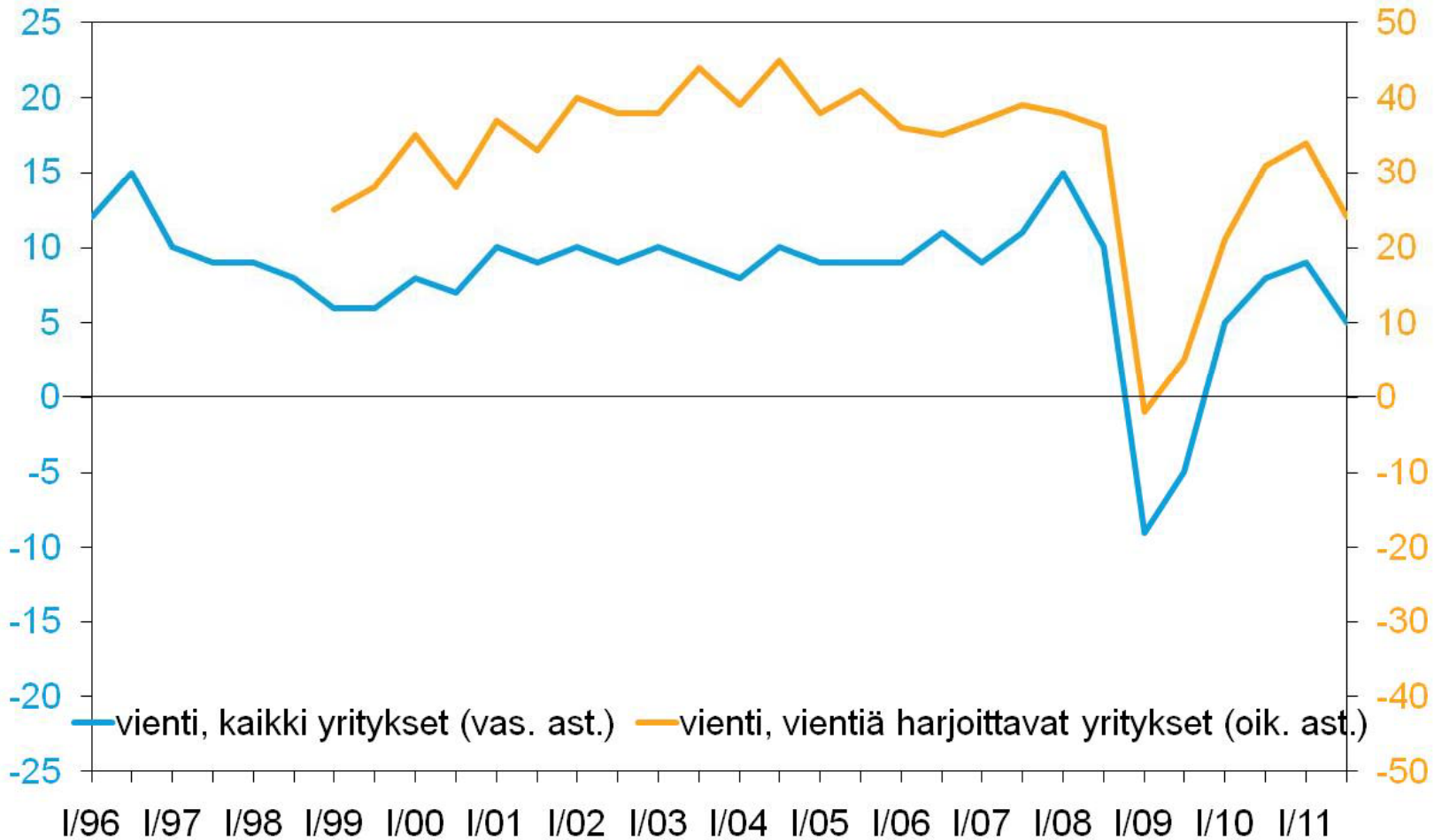
Lähde: Pk-yritysbarometri, syksy 2011

Odotukset henkilökunnan määrästä, saldoluku

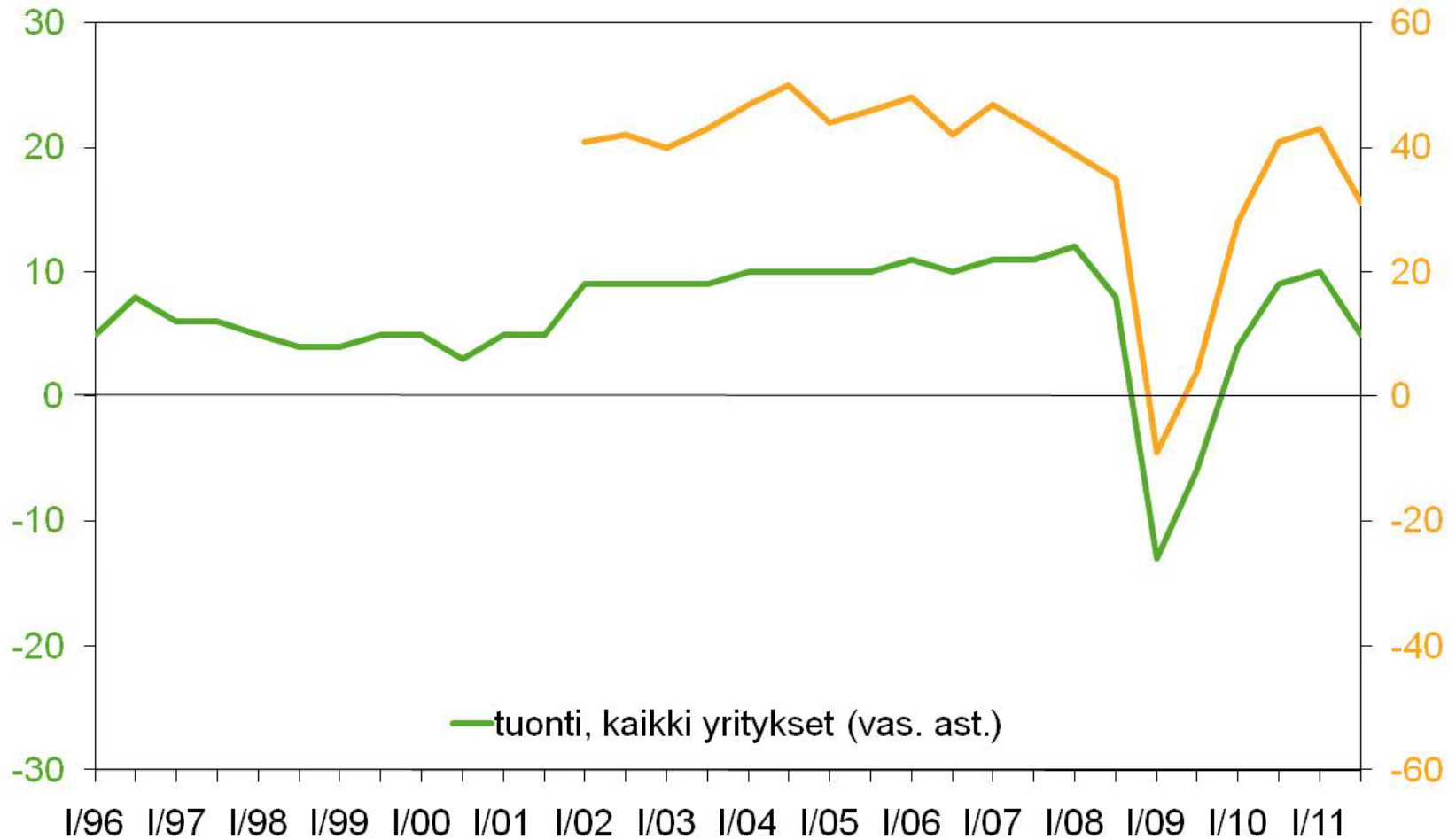
Lähde: Pk-yritysbarometri, syksy 2011

Viennin arvon muutosodotukset, saldoluku

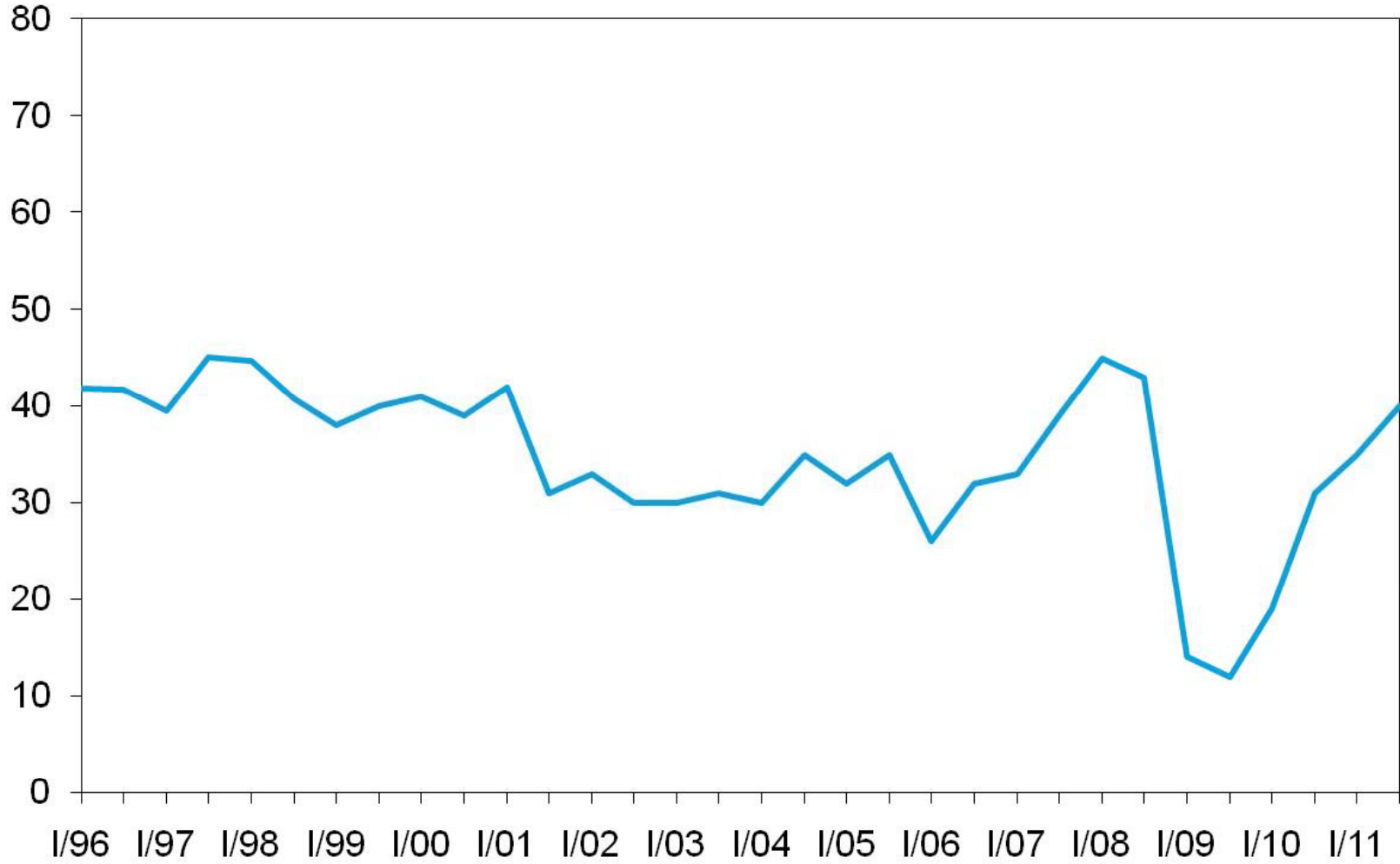
Lähde: Pk-yritysbarometri, syksy 2011

Tuonnin arvon muutosodotukset, saldoluku

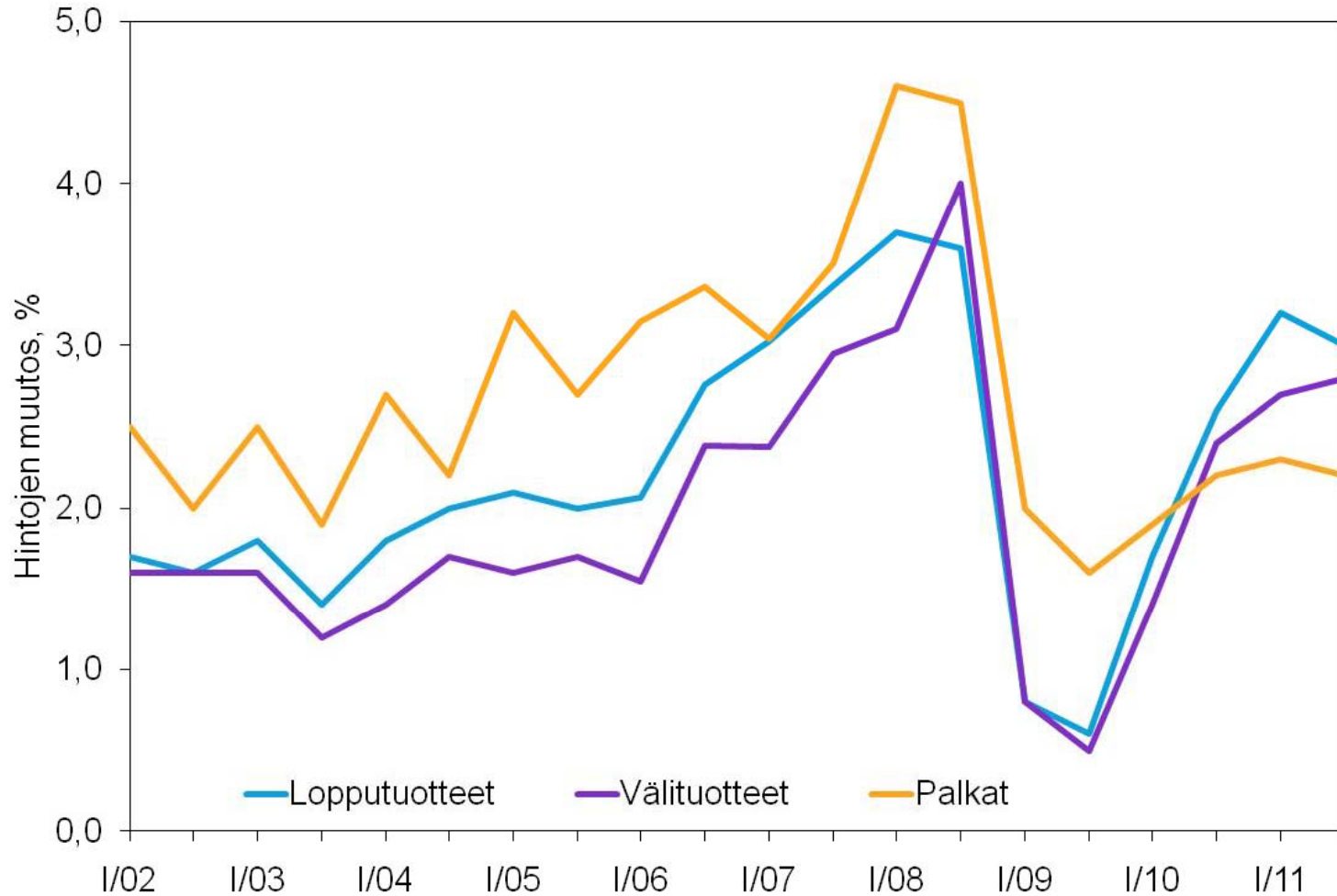
Lähde: Pk-yritysbarometri, syksy 2011

Tuotantokustannusten muutosodotukset, saldoluku

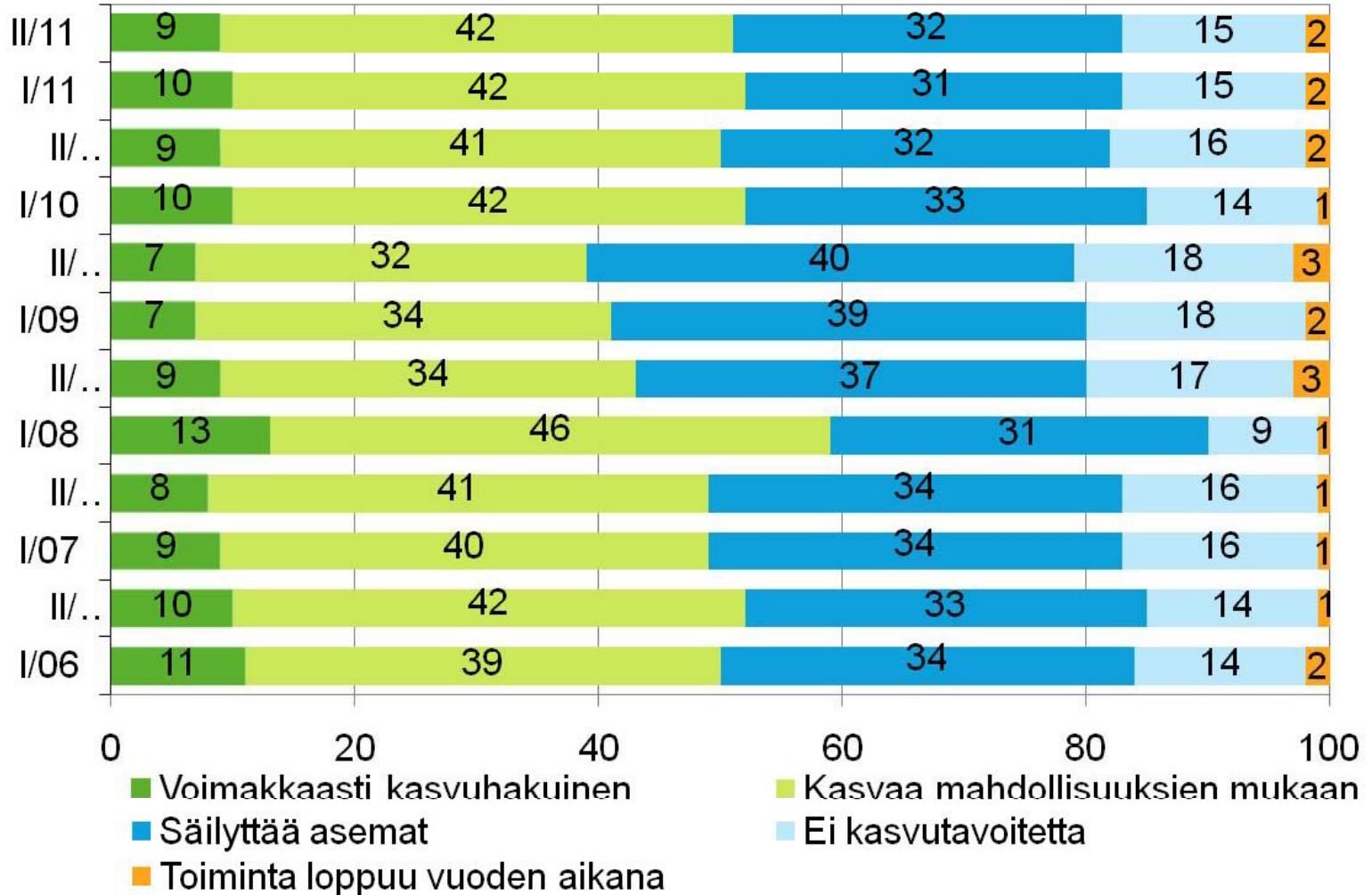
Lähde: Pk-yritysbarometri, syysy 2011

Inflaatio-odotukset. %-muutos

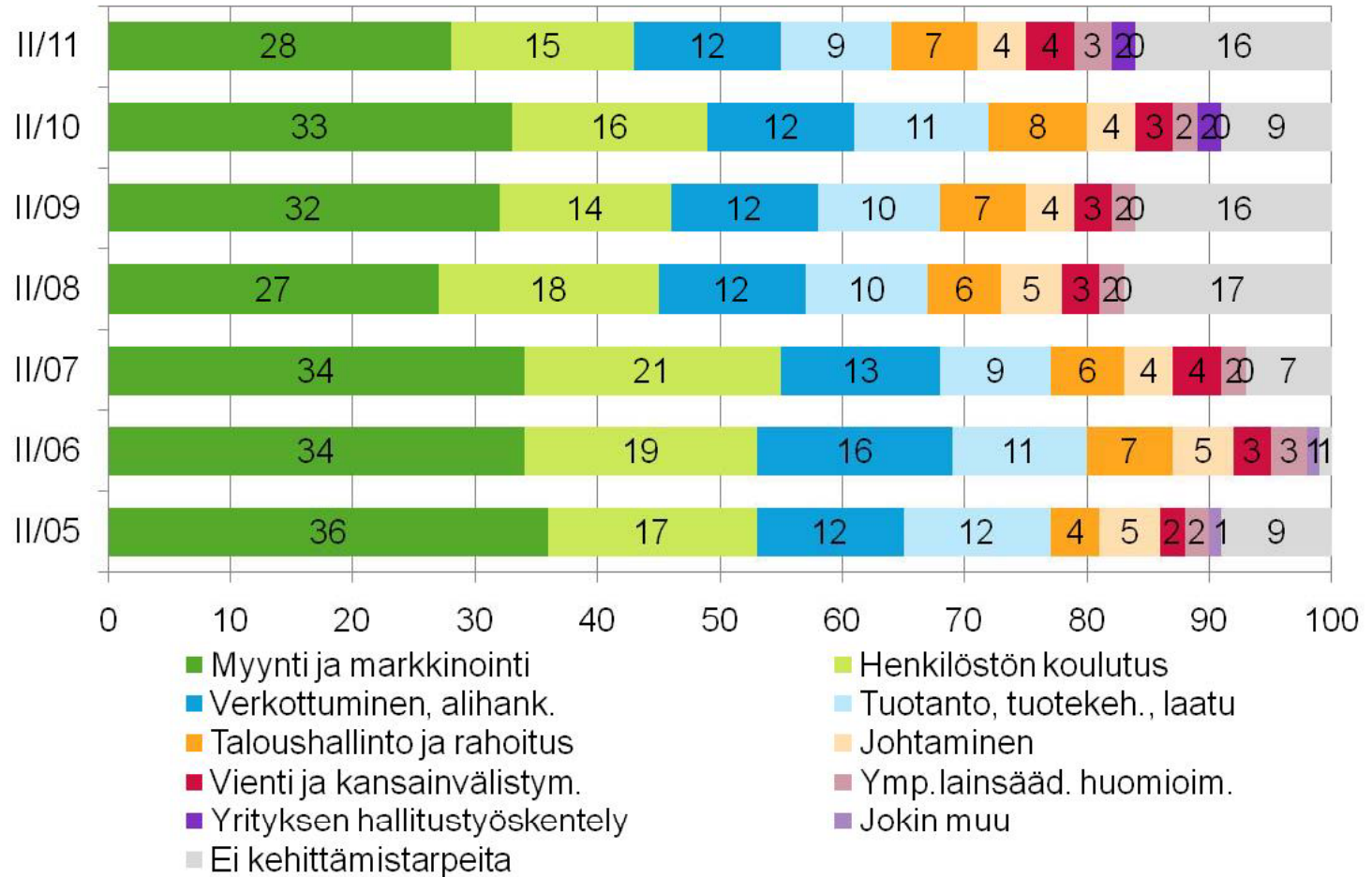
Lähde: Pk-yritysbarometri, syyskuu 2011

Kasvuhakuisuuden kehitys, % yrityksistä

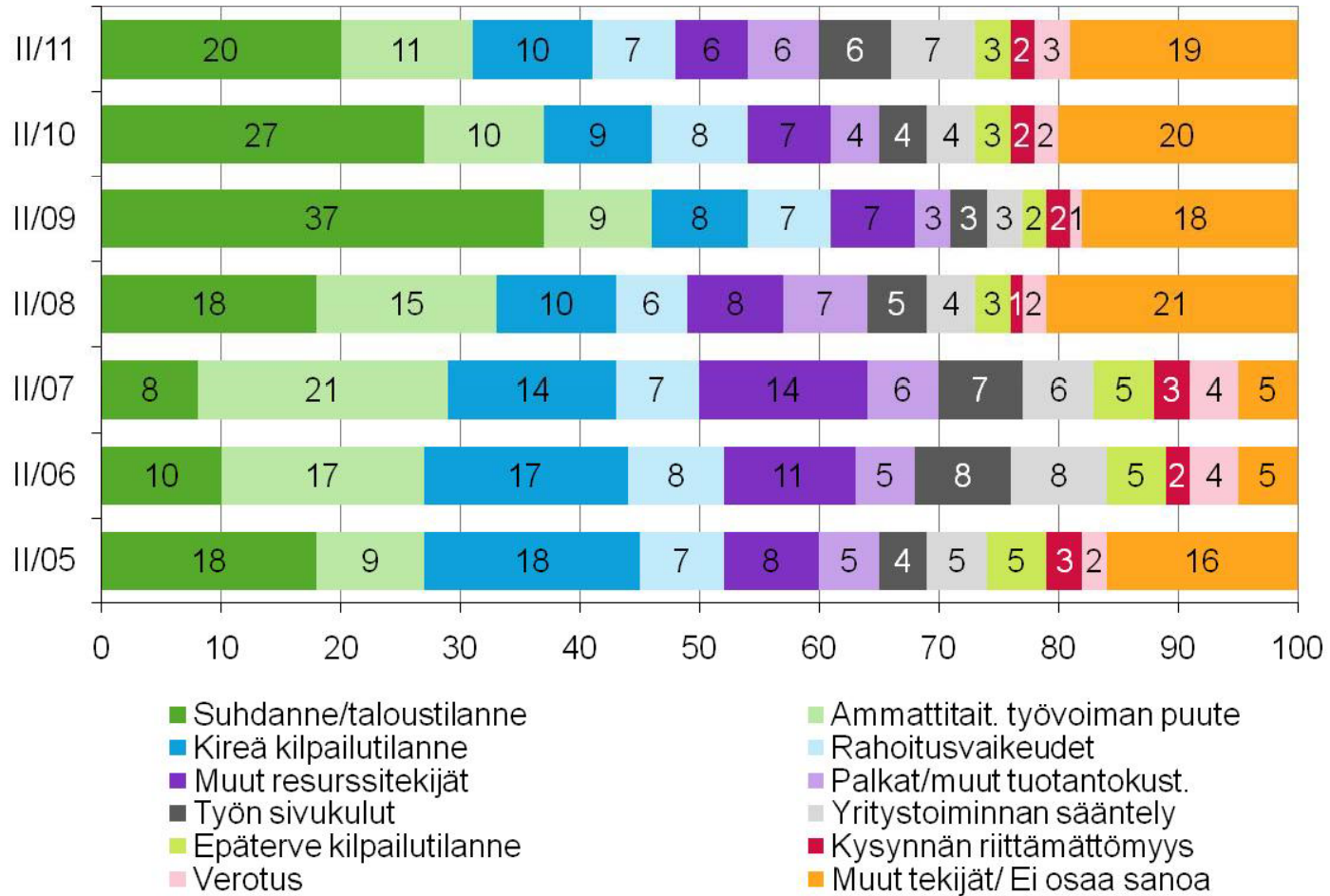
Lähde: Pk-yritysbarometri, syksy 2011

Tärkein kehittämistarve, % pk-yrityksistä

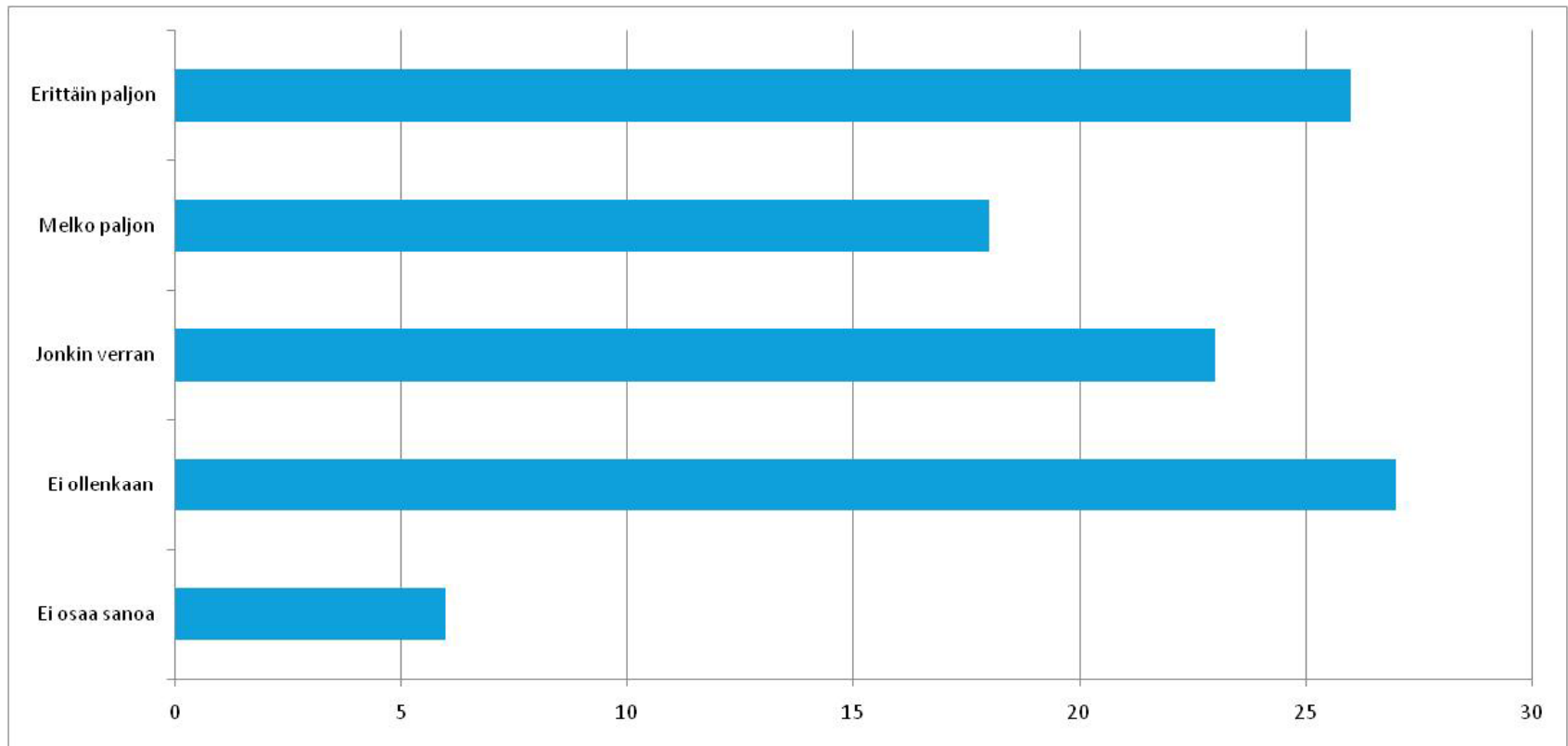
Lähde: Pk-yritysbarometri, syksy 2011

Kehittämisen pahin este, % pk-yrityksistä

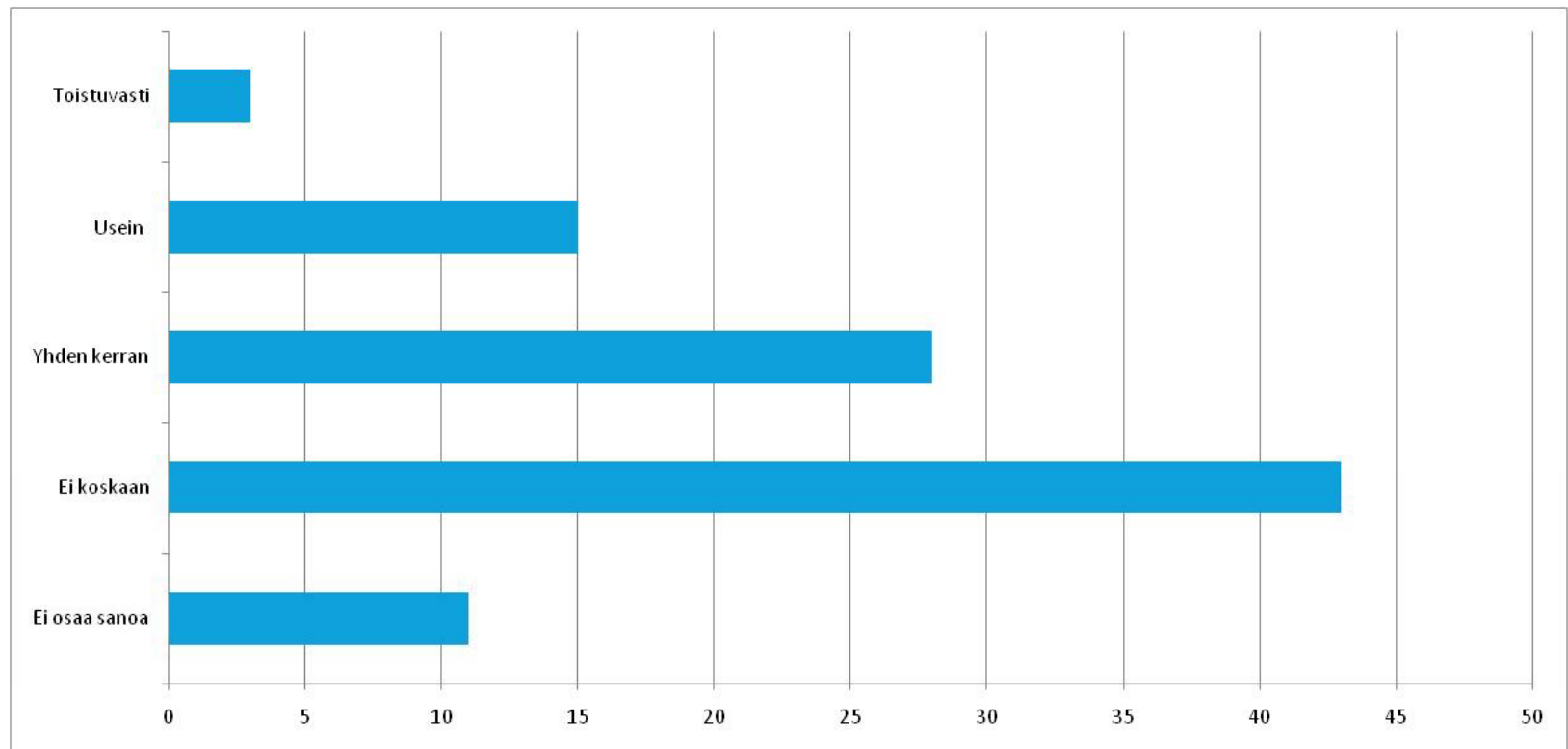
Lähde: Pk-yritysbarometri, syyskuu 2011

Työsuhteen purkamiseen liittyvät ongelmat rajoittavat rekrytointia, % pk-yrityksistä

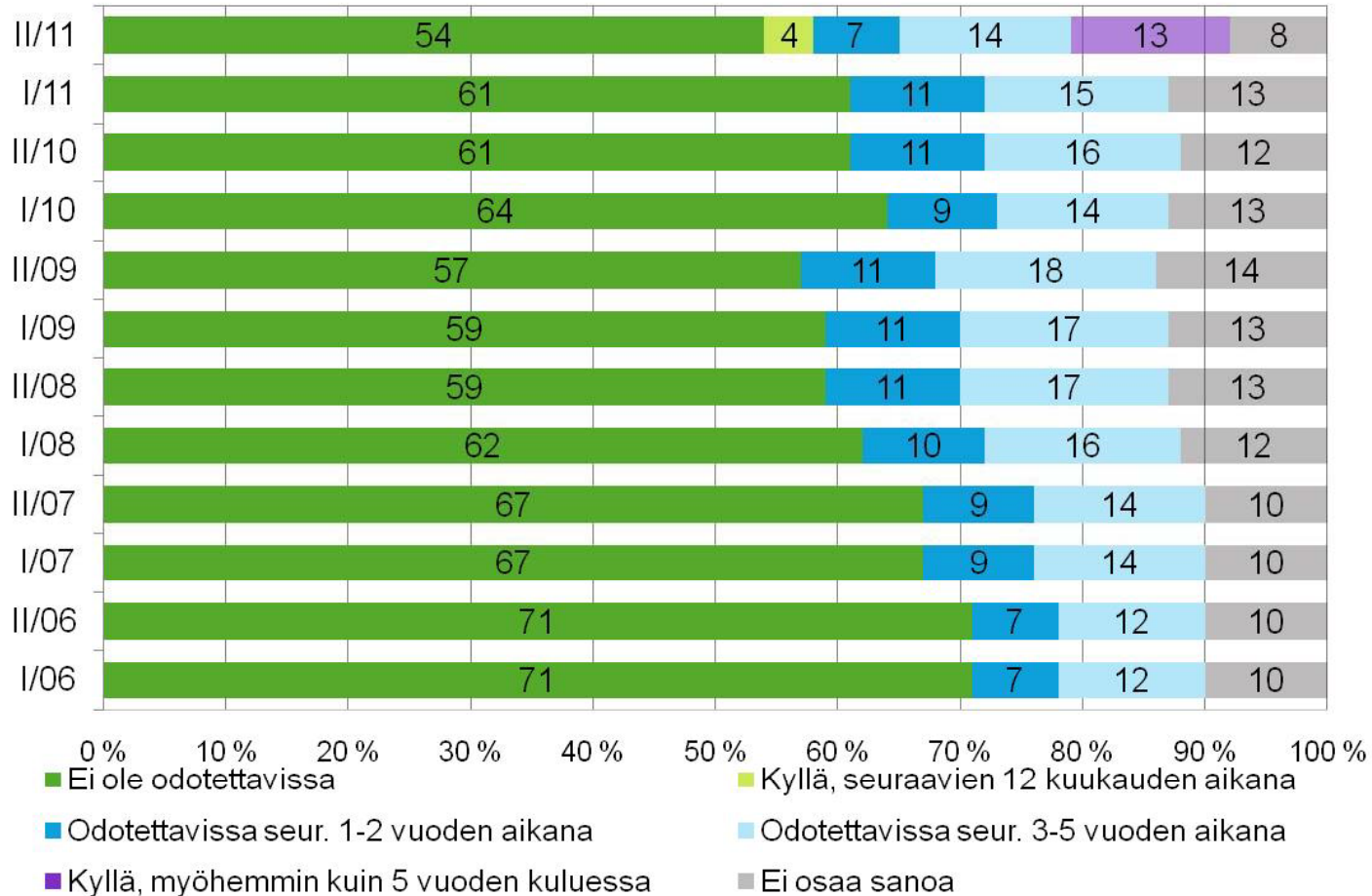
Lähde: Pk-yritysbarometri, syksy 2011

Kokemuksia ongelmista työsuhteen päättämisessä, % pk-yrityksistä

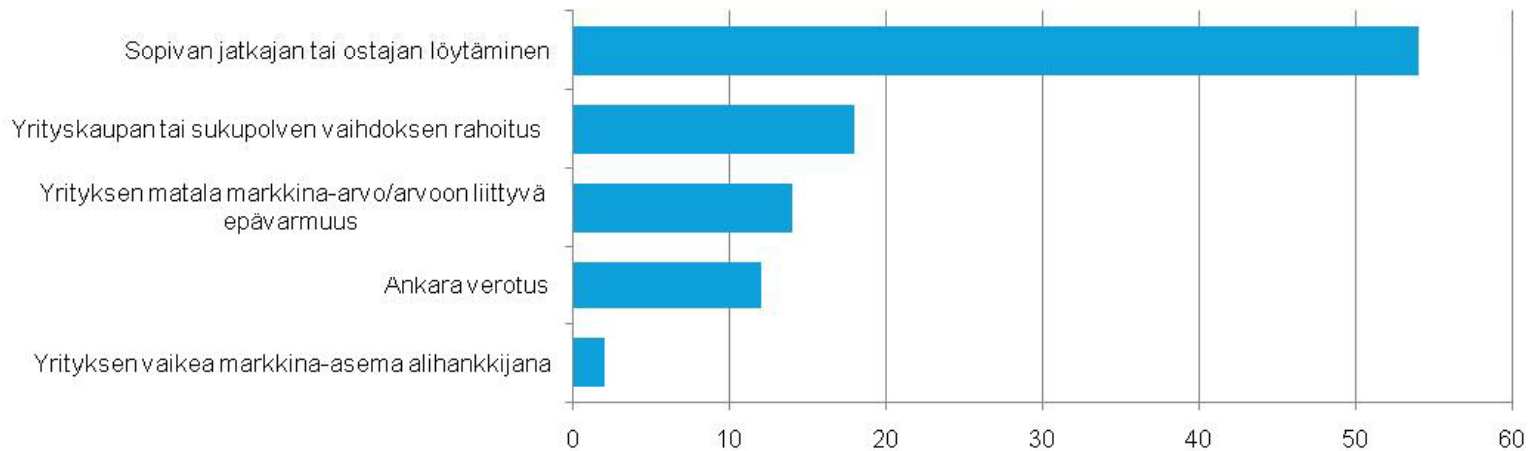
Lähde: Pk-yritysbarometri, syksy 2011

Suunnitteilla olevan sukupolven- tai omistajan- vaihdon odotettavissa, % pk-yrityksistä

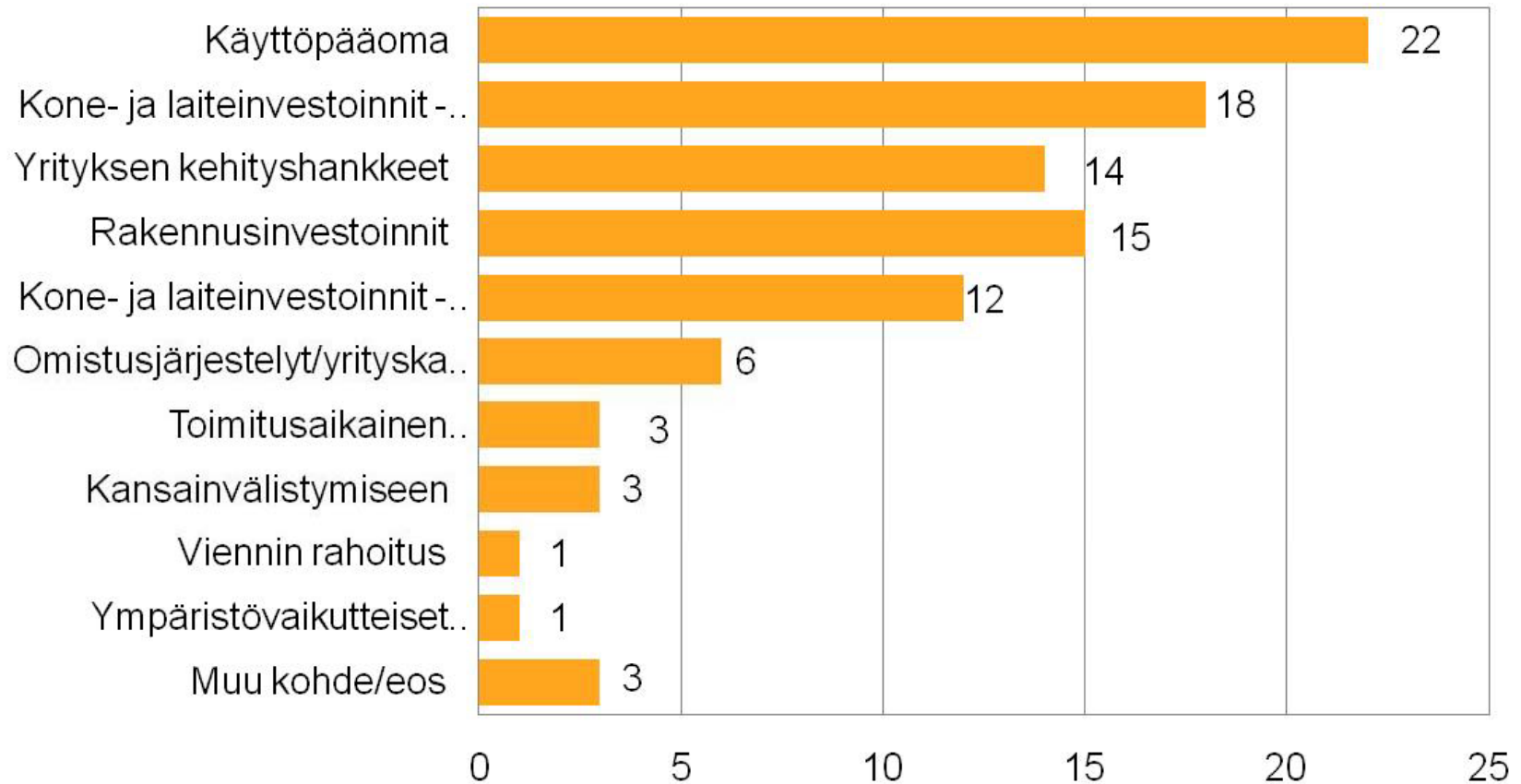
Lähde: Pk-yritysbarometri, syyskuu 2011

Sukupolven- ja omistajanvaihdosten keskeisin haaste, % pk-yrityksistä

Lähde: Pk-yritysbarometri, syksy 2011

Ulkoisen rahoituksen tärkein käyttötarkoitus, % ulkoista rahoitusta harkitsevista yrityksistä

Lähde: Pk-yritysbarometri, syksy 2011

Pk-yritysten yleiset suhdannenäkymät 1/2

	Paranevat %	Pysyvät ennallaan %	Heikkenevät %	Saldoluku
Kaikki yritykset	36	53	12	24
Toimialoittain				
Teollisuus	42	47	11	31
Rakentaminen	38	50	12	26
Kauppa	38	48	14	24
Palvelut	33	56	11	22
Kasvuhakuisuuden mukaan				
Voimakkaasti kasvuhakuiset	77	20	3	74
Kasvuhakuiset	48	45	7	41
Asemansa säilyttäjät	22	65	13	9
Ei kasvatavoitetta	12	68	20	-8
Toimintansa lopettavat	5	36	59	-54

 s
u
h
d
a
n
n
e

Lähde: Pk-yritysbarometri, syksy 2011

Pk-yritysten yleiset suhdannenäkymät 2/2

Kokoluokittain				
alle 5 henkilöä	32	56	12	20
5-9 henkilöä	39	49	12	27
10-19 henkilöä	38	50	12	26
20-49 henkilöä	43	47	10	33
yli 50 henkilöä	39	50	11	28
Perustamisvuoden mukaan				
ennen 1990	33	55	12	21
1990-1999	34	54	12	22
2000-2004	36	53	11	25
2004 jälkeen	48	43	9	39

Lähde: Pk-yritysbarometri, syksy 2011

Pk-yritysten liikevaihto-odotukset

	Kasvaa %	Pysyy ennallaan %	Pienenee %	Saldoluku
Kaikki yritykset	51	38	11	40
Teollisuus	58	33	9	49
Rakentaminen	46	40	14	32
Kauppa	52	35	13	39
Palvelut	48	41	11	37

Lähde: Pk-yrity sbarometri, syksy 2011

Pk-yritysten kannattavuusodotukset

	Kasvaa %	Pysyy ennallaan %	Pienenee %	Saldoluku
Kaikki yritykset	34	51	15	19
Teollisuus	38	49	13	25
Rakentaminen	34	50	16	18
Kauppa	34	47	19	15
Palvelut	34	52	14	20

Lähde: Pk-yritysbarometri, syksy 2011

Pk-yritysten vakavaraisuusodotukset

	Kasvaa %	Pysyy ennallaan %	Pienenee %	Saldoluku
Kaikki yritykset	31	60	9	22
Teollisuus	34	57	9	25
Rakentaminen	34	57	9	25
Kauppa	31	58	11	20
Palvelut	30	62	8	22

Lähde: Pk-yritysbarometri, syksy 2011

Pk-yritysten henkilöstöodotukset

	Kasvaa %	Pysyy ennallaan %	Pienenee %	Saldoluku
Kaikki yritykset	21	71	8	13
Teollisuus	26	66	8	18
Rakentaminen	23	64	13	10
Kauppa	19	72	9	10
Palvelut	20	73	7	13

Lähde: Pk-yritysbarometri, syksy 2011

Pk-yritysten investointiodotukset

	Kasvaa %	Pysyy ennallaan %	Pienenee %	Saldoluku
Kaikki yritykset	17	66	17	0
Teollisuus	20	62	18	2
Rakentaminen	20	61	19	1
Kauppa	17	64	19	-2
Palvelut	16	68	16	0

Lähde: Pk-yritysbarometri, syksy 2011

Pk-yritysten tuotekehitysodotukset

	Kasvaa %	Pysyy ennallaan %	Pienenee %	Saldoluku
Kaikki yritykset	20	70	10	10
Teollisuus	22	70	8	12
Rakentaminen	16	72	12	4
Kauppa	17	71	12	5
Palvelut	21	69	1	20

Lähde: Pk-yritysbarometri, syksy 2011

Vienti- ja tuontiyritysten osuudet pk-yrityksistä

	Kaikki yritykset %	Teollisuus %	Rakentaminen %	Kauppa %	Palvelut %
Suoraa vientiä harjoittavat	30	59	12	34	23

	Kaikki yritykset %	Teollisuus %	Rakentaminen %	Kauppa %	Palvelut %
Suoraa tuontia harjoittavat	25	43	12	52	12

Lähde: Pk-yritysbarometri, syksy 2011

Vientiyritysten vientiodotukset

	Kasvaa %	Pysyy ennallaan %	Pienenee %	Saldoluku
Kaikki yritykset	35	54	11	24
Teollisuus	41	48	11	30
Rakentaminen	19	72	8	11
Kauppa	33	56	11	22
Palvelut	33	56	11	22

Lähde: Pk-yritysbarometri, syksy 2011

Tuontiyritysten tuontiodotukset

	Kasvaa %	Pysyy ennallaan %	Pienenee %	Saldoluku
Kaikki yritykset	40	51	9	31
Teollisuus	40	54	6	34
Rakentaminen	39	53	8	31
Kauppa	47	44	9	38
Palvelut	32	58	10	22

Lähde: Pk-yritysbarometri, syksy 2011

Pk-yritysten tuotantokustannusodotukset

	Kasvavat %	Pysyvät ennallaan %	Alenevat %	Saldoluku
Kaikki yritykset	47	46	7	40
Teollisuus	56	36	8	48
Rakentaminen	52	40	8	44
Kauppa	42	53	5	37
Palvelut	45	47	8	37

Lähde: Pk-yritysbarometri, syksy 2011

Pk-yritysten odotukset hintojen muutoksesta

	Nousevat %	Pysyvät ennallaan %	Laskevat %	Saldoluku
Lopputuotteet				
Kaikki yritykset	53	44	3	50
Teollisuus	56	40	4	52
Rakentaminen	60	38	2	58
Kauppa	55	39	6	49
Palvelut	50	48	2	48
Välituotteet				
Kaikki yritykset	56	42	2	54
Teollisuus	67	31	2	65
Rakentaminen	72	26	2	70
Kauppa	60	37	3	57
Palvelut	48	51	1	47
Palkat				
Kaikki yritykset	57	42	1	56
Teollisuus	67	32	1	66
Rakentaminen	67	32	1	66
Kauppa	57	41	2	55
Palvelut	52	47	1	51

Lähde: Pk-yritysbarometri, syksy 2011

Pk-yritysten inflaatio-odotukset

	Lopputuotteet %	Välituotteet %	Palkat %
Kaikki yritykset	3,0	2,8	2,2
Teollisuus	3,1	3,2	2,2
Rakentaminen	3,7	4,4	3,2
Kauppa	2,6	2,8	2,1
Palvelut	3,0	2,4	2,2

Lähde: Pk-yritysbarometri, syksy 2011

Pk-yritysten kasvuhakuisuus

	Voimakkaasti kasvuhakuiset %	Kasvuhakuiset %	Asemansa säilyttäjät %	Ei kasvutavoitetta %	Toimintansa lopettavat %
Toimialoittain					
Kaikki yritykset	9	42	33	14	2
Teollisuus	14	46	29	10	1
Rakentaminen	4	38	39	18	1
Kauppa	8	48	34	8	2
Palvelut	8	39	33	18	2
Kokoluokittain					
alle 5 henkilöä	4	36	35	22	3
5-9 henkilöä	8	47	33	10	2
10-19 henkilöä	13	49	31	7	0
20-49 henkilöä	19	49	28	4	0
yli 50 henkilöä	31	47	18	3	1
Perustamisvuoden mukaan					
ennen 1990	6	41	37	14	2
1990-1999	8	39	33	17	3
2000-2004	10	46	27	15	2
2004 jälkeen	16	45	25	12	2

Lähde: Pk-yritysbarometri, syksy 2011

Yrityksen tärkein kehittämistarve

	Kaikki yritykset %	Teollisuus %	Rakenta- minen %	Kauppa %	Palvelut %
Johtaminen	4	3	5	4	4
Yrityksen hallitustyöskentely	2	2	2	1	2
Henkilöstön kehittäminen ja koulutus	15	10	19	14	17
Markkinointi ja myynti	28	23	22	38	27
Vienti ja kansainvälistyminen	4	10	0	3	3
Rahoitus, talous ja laskentatoimi	7	5	10	8	6
Tuotanto ja materiaalitoiminnot, tietotekniikka, tuotekehitys ja laatu	9	18	9	6	8
Yhteistyö/verkottuminen, alihankinta	12	8	14	10	14
Ympäristö- ja muiden säädosvaatimusten huomioiminen	3	3	4	3	2
Ei kehittämistarpeita/ei osaa sanoa	16	18	15	13	17

Lähde: Pk-yritysbarometri, syksy 2011

Yrityksen kehittämisen pahin este

	Kaikki yritykset %	Teollisuus %	Rakentaminen %	Kauppa %	Palvelut %
Yritystoiminnan sääntely	7	5	5	6	8
- Byrokratia	4	3	4	3	5
- Työlainsäädäntö/tesit	2	2	0	1	2
- Muu sääntely	1	0	1	2	1
Kustannustaso	15	19	15	14	14
- Työn sivukulut	6	9	8	7	5
- Palkkataso/muut tuotantokustannukset	6	6	4	5	6
- Verotus	3	4	3	3	3
Kilpailutilanne	15	14	19	18	14
- Kireä kilpailu	10	11	11	11	9
- Epäterve kilpailu	3	2	6	3	3
- Kysynnän riittämättömyys/ epävakaus	2	1	2	4	2
Rahoitus	7	8	6	8	7
- Saatavuus	3	4	1	3	3
- Hinta	1	1	0	1	1
- Vakuuksien puute	3	3	5	4	3
Resurssitekijät	17	16	18	14	19
- Ammattitaitoisen työvoiman saatavuus	11	9	15	9	12
- Muut resurssitekijät	6	6	3	5	7
Suhdanne/maailmantilanne	20	22	20	23	19
Muut tekijät/Ei osaa sanoa	19	16	17	17	19

Lähde: Pk-yritysbarometri, syyskuu 2011

Ulkoisen rahoituksen yleisyys

	Kaikki yritykset %	Teollisuus %	Rakentaminen %	Kauppa %	Palvelut %
On lainaa rahoituslaitoksista	45	57	51	43	41
Kasvuhakuisuuden mukaan					
	Voimakkaasti kasvuhakuiset %	Kasvuhakuiset %	Asemansa säilyttäjät %	Ei kasvutavoitteita %	Toimintaansa lopettavat %
On lainaa rahoituslaitoksista	59	47	44	34	27
Kokoluokittain					
	alle 5 henkilöä %	5-9 henkilöä %	10-19 henkilöä %	20-49 henkilöä %	yli 50 henkilöä %
On lainaa rahoituslaitoksista	34	51	54	63	67

Lähde: Pk-yritysbarometri, syyskuu 2011

Ulkoisen rahoituksen ottamisen yleisyys

Toimialoittain					
	Kaikki yritykset	Teollisuus	Rakentaminen	Kauppa	Palvelut
	%	%	%	%	%
Ottanut rahoitusta	26	33	34	26	24
Kasvuhakuisuuden mukaan					
	Voimakkaasti kasvuhakuiset	Kasvuhakuiset	Asemansa säilyttäjät	Ei kasvutavoitteita	Toimintansa lopettavat
	%	%	%	%	%
Ottanut rahoitusta	50	27	24	15	16
Kokoluokittain					
	alle 5 henkilöä	5-9 henkilöä	10-19 henkilöä	20-49 henkilöä	yli 50 henkilöä
	%	%	%	%	%
Ottanut rahoitusta	18	29	33	43	50

Lähde: Pk-yritysbarometri, syksy 2011

Ulkoisen rahoituksen ottamisaikomukset

Toimialoittain					
	Kaikki yritykset %	Teollisuus %	Rakentaminen %	Kauppa %	Palvelut %
Aikoo ottaa rahoitusta	22	29	28	22	20
Kasvuhakuisuuden mukaan					
	Voimakkaasti kasvuhakuiset %	Kasvuhakuiset %	Asemansa säilyttäjät %	Ei kasvutavoitteita %	Toimintaansa lopettavat %
Aikoo ottaa rahoitusta	47	25	19	9	16
Kokoluokittain					
	alle 5 henkilöä %	5-9 henkilöä %	10-19 henkilöä %	20-49 henkilöä %	yli 50 henkilöä %
Aikoo ottaa rahoitusta	14	26	27	37	47

Lähde: Pk-yritysbarometri, syksy 2011

Ulkoisen rahoituksen tärkein käyttötarkoitus toimialan mukaan, % ulkoista rahoitusta harkitsevista yrityksistä

	Kaikki yritykset %	Teollisuus, %	Rakentaminen, %	Kauppa %	Palvelut %
Koneiden ja laitteiden korvausinvestoinnit	11	13	12	6	13
Koneiden ja laitteiden laajennusinvestoinnit	14	24	18	9	11
Rakennusinvestoinnit	15	10	21	15	15
Ympäristövaikuttaiset investoinnit	1	1	0	1	2
Käyttöpääoma	26	24	20	34	25
Omistusjärjestelyt/yrityskaupat	6	5	3	10	5
Viennin rahoitus ja riskien kattaminen	1	1	0	1	1
Kansainväistyminen	3	2	0	2	3
Yrityksen kehityshankkeet	14	10	14	10	17
Toimitusaikaiset vakuudet	4	5	10	6	3
Muu tarkoitus	5	5	2	6	5

Lähde: Pk-yritysbarometri, syksy 2011

Vastaaajat ovat voineet nimetä VAIN tärkeimmän.

Ulkoisen rahoituksen tärkein käyttötarkoitus yrityksen kasvuhakuisuuden mukaan, % ulkoista rahoitusta harkitsevista yrityksistä

	Voimakkaasti kasvuhakuiset %	Kasvuhakuiset %	Asemansa säilyttäjät %	Ei kasvutavoitetta %
Koneiden ja laitteiden korvausinvestoinnit	2	14	12	18
Koneiden ja laitteiden laajennusinvestoinnit	15	16	13	11
Rakennusinvestoinnit	10	14	19	20
Ympäristövaikutteiset investoinnit	0	1	1	7
Käyttöpääoma	31	22	28	16
Omistusjärjestelyt/yrityskaupat	7	6	6	4
Viennin rahoitus ja riskien kattaminen	1	1	1	0
Kansainväistyminen	9	2	0	0
Yrityksen kehityshankkeet	20	16	9	11
Toimitusaikaiset vakuudet	2	4	7	4
Muu tarkoitus	3	4	4	9

Lähde: Pk-yritysbarometri, syksy 2011

Vastaaajat ovat voineet nimetä VAIN tärkeimmän.

Ulkoisen rahoituksen lähteet, % ulkoista rahoitusta harkitsevista yrityksistä

	Pankki %	Rahoitus- yhtiö %	Finnvera %	ELY- keskus %	Tekes %	Pääoma- sijoittaja %	Vakuutusyhtiö %
Toimialoittain							
Kaikki yritykset	77	20	28	16	9	10	5
Teollisuus	78	22	40	30	14	7	5
Rakentaminen	85	22	24	12	4	8	5
Kauppa	80	10	29	9	5	12	4
Palvelut	72	20	23	14	10	11	5
Kasvuhakuisuuden mukaan							
Voimakkaasti kasvuhakuiset	67	19	45	34	22	24	5
Kasvuhakuiset	79	20	27	15	7	7	5
Asemansa säilyttäjät	80	22	22	8	4	6	5
Ei kasvatavoitetta	73	20	11	7	7	4	4
Perustamisvuoden mukaan							
ennen 1990	80	21	24	18	6	7	5
1990-1999	79	27	28	14	8	10	5
2000-2004	71	19	29	17	13	12	4
2004 jälkeen	72	18	37	16	16	16	6

Lähde: Pk-yritysbarometri, syksy 2011

Pk-yritysten omat maksuvaikeudet

Toimialoittain					
	Kaikki yritykset %	Teollisuus %	Rakentaminen %	Kauppa %	Palvelut %
Yrityksellä maksuvaikeuksia viim. 3 kk aikana	15	16	21	13	13
Kasvuhakuisuuden mukaan					
	Voimakkaasti kasvuhakuiset %	Kasvuhakuiset %	Asemansa säilyttäjät %	Ei kasvutavoitteita %	Toimintaansa lopettavat %
Yrityksellä maksuvaikeuksia viim. 3 kk aikana	15	13	15	13	37
Kokoluokittain					
	alle 5 henkilöä %	5-9 henkilöä %	10-19 henkilöä %	20-49 henkilöä %	yli 50 henkilöä %
Yrityksellä maksuvaikeuksia viim. 3 kk aikana	14	17	13	16	12
Perustamisvuoden mukaan					
	ennen 1990 %	1990-1999 %	2000-2004 %	2004 jälkeen %	
Yrityksellä maksuvaikeuksia viim. 3 kk aikana	11	16	19	21	

Lähde: Pk-yritysbarometri, syksy 2011

Suhdannenäkymät alueittain

	Yleiset suhdannenäkymät	Liikevaihto	Henkilökunnan määrä	Investointien arvo	Viennin arvo	Tuonnin arvo	Tuotanto-kustannukset	Kannattavuus	Vakavaraisuus	Tuotekehityspanostukset
Helsinki	29	43	19	3	12	14	35	22	26	12
Pääkaupunkiseutu	22	48	19	4	6	22	51	22	35	12
Uusimaa	23	35	12	4	6	4	36	17	19	11
Varsinais-Suomi	26	42	14	4	4	1	44	19	22	12
Satakunta	18	32	9	-3	7	15	46	13	20	12
Kanta-Häme	25	38	10	-3	0	1	41	19	23	12
Päijät-Häme	23	38	17	-8	-6	1	41	16	19	5
Pirkanmaa	19	31	12	-2	6	7	38	17	21	11
Kymenlaakso	25	37	12	-2	2	-3	34	16	20	5
Etelä-Karjala	28	49	16	3	-7	-5	44	21	25	-2
Etelä-Savo	16	35	5	-13	-6	-9	39	21	17	1
Pohjois-Savo	23	41	13	6	2	2	41	23	26	12
Pohjois-Karjala	21	42	10	-4	9	2	38	17	26	12
Keski-Suomi	28	40	18	6	1	4	42	23	18	13
Etelä-Pohjanmaa	27	43	9	0	2	5	39	24	25	12
Pohjanmaa	26	37	12	-1	6	3	34	14	11	15
Keski-Pohjanmaa	45	52	9	-2	3	1	35	28	20	6
Pohjois-Pohjanmaa	23	48	20	-4	14	3	50	25	27	18
Kainuu	12	18	14	-5	2	-6	25	5	7	-2
Lappi	22	32	3	-1	4	-2	38	18	21	3
Koko maa	25	40	13	0	5	5	40	19	22	10

Lähde: Pk-yritysbarometri, syksy 2011